

VENEMAA KOHANDAB RELVAJÕUDE MEHITAMATA SÜSTEEMIDE SÕJAKS

Venemaa moodustab väe- ja relvaliikides massiliselt mehitamata süsteemide üksusi. Prioriteet on mehitamata õhusõidukite üksustel (UAV).

Konflikti korral Venemaaga peavad liitlased olema valmis võitlema vastasega, kes kasutab massiliselt strateegilise, operatsiooni- ning taktikalise tasandi mehitamata süsteeme nii maal, õhus kui ka merel.

NATO jaoks on kriitiline saavutada läbimurre mehitamata õhusõidukite tõrjumise võime arendamisel, et muuta tänased lihtsad masstootmisel põhinevad Venemaa UAV-d ebaefektiivseks.

**Ukraina relvajõudude
ülemjuhataja Oleksandr
Sõrskõi sõnul põhjustavad
mehitamata õhusõidukid
praeguses sõjas kuni
70% kogu relvastuse ja
sõjatehnika kaotustest.**

Venemaa moodustab sõjaväereformi raames massiarmee põhimõtetel mehitamata süsteemide üksusi kõigis väe- ja relvaliikides ning väestruktuuri tasemetel nii lahingu- kui lahingutoetusüksannete täitmiseks. Mehitamata süsteemide relvaliigi loomine on peaaegu kindlasti seotud Ukraina sõja õppetunniga, mis demonstreeris nende süsteemide kasvavat sõjalist tähtsust ja potentsiaali kujundada olulisel määral operatsioonikeskkonda.

Venemaa relvajõudude mehitamata süsteemide võimearendus on NATO ja Eesti jaoks oluline, sest

- Venemaa sõjatööstuskompleks ja tsiviilsektor on tõenäoliselt suutelised tarnima relvajõududele piisavas koguses mehitamata süsteeme uute üksuste varustamiseks;
- tõenäoliselt täiendab mehitamata süsteemide ulatuslik kasutuselevõtt olemasolevaid Venemaa sõjalisi võimeid (luure-, mereründe-, kaudtule- ja täppislöögivõime);
- võimaliku konflikti korral peab riik olema valmis võitlema vastasega, kes kasutab massiliselt strateegilise, operatiiv- ning taktikalise tasandi mehitamata süsteeme nii maal, õhus kui ka merel ning seda üheaegselt kogu Eesti territooriumi ulatuses.

Mehitamata õhusõidukid Geran-2 9. mai paraadil Moskvas.

Allikas: Alexander Kazakov (ZUMA Press)

RIIKLIKU TÄHTSUSEGA PROJEKT

Venemaa valitsus on käivitanud avaliku ja erasektori koostöö edendamiseks „Riikliku mehitamata õhusõidukite arenduse projekti“, mille siht on arendada uusi mehitamata õhusõidukite tehnoloogiaid. Sel eesmärgil plaanitakse 2030. aastaks kaasata miljon valdkonna spetsialisti ning tagada 75% Venemaa koolide õppekavas mehitamata õhusõidukite teemaline kursus.

MEHITAMATA SÜSTEEMIDE RELVALIIK JA ÜKSUSED

Venemaa relvajõudude mehitamata süsteemide relvaliik moodustati režiimijuht Vladimir Putini korraldusel 2025. aasta sügisel. Väga tõenäoliselt on uue relvaliigi staabi loomise eesmärk tsentraliseerida mehitamata süsteemide valdkonna juhtimine ja järelevalve, konsolideerida tihti eraalgatuseks loodud mehitamata süsteemide üksused ning juurutada sobilikud taktikad, töömeetodid ja püsitoimingud relvajõududes.

Sõjaväereformiga on tõenäoliselt kavas moodustada ligikaudu 190 mehitamata süsteemide pataljoni. Neist enamiku moodustavad mehitamata õhusõidukite üksused maaväes, õhudessantvägedes (ÖDV) ja merejalaväes.

Mehitamata maismaasõidukite üksuste suhtes ei ole plaanid veel nii selged, sest nende süsteemide arendamine on nii Venemaal kui ka mujal võrreldes mehitamata õhu- ja meresõidukitega alles algusjärgus. Peamiselt kasutatakse maismaasõidukeid

lahingutoetus- ja lahinguteeninduse ülesannete täitmiseks. Kõige rohkem on mehitamata maismaasõidukeid kasutusel Venemaa relvajõudude pioneeriüksustes, kus neid kasutatakse kühkechade otsimiseks, mineerimiseks ja demineerimiseks ning info kogumiseks raskesti ligipääsetavatest ja inimesele ohtlikest kohtadest.

Venemaa mereväes on loomisel ründeotstarbeliste mehitamata meresõidukite üksused kõikidesse laevastikesse ning Kaspia flotilli. Õhu- ja kosmosevägede koosseisus tegutseb mehitamataõhusõidukite brigaad GROM „Kaskad“, mis on funktsioonilt ja staatusest ainuke selline üksus Venemaa relvajõududes.

Kavandatavatest üksustest ja nende suurusest annab ülevaate väe- ja relvaliikide tabel.

Väestruktuuri tase		Maavägi, ÕDV, merejalavägi kavandatavad mehitamata õhusõidukite üksused	Merevägi kavandatavad mehitamata pealveesõidukite üksused
Sõjaväeringkond		polk	
Armee, armeekorpus	laevastik	polk	polk
Diviis		pataljon	
Brigaad		pataljon	

Venemaa relvajõudude mehitamata süsteemide üksuste moodustamise tempo määravad Ukraina sõja kestus ja tulemus. Samas on mehitamata süsteemid väga tõenäoliselt üks Venemaa relvastusprogrammi prioriteet. Balti laevastikus on moodustatud mehitamata mere-ründesõidukite polk ja Leningradi sõjaväeringkonna otsealluvuses mehitamata õhusõidukite polk. Praegu toimub nende üksuste komplekteerimine, relvastamine ja varustamine. Tõenäoliselt moodustatakse Balti laevastikus lähiaastatel veel mehitamata õhusõidukite polk ning 6. üldvägede armee diviisides mehitamata õhusõidukite pataljonid. Kõik need üksused täiendavad olemasolevaid Venemaa sõjalisi võimeid (luure-, mereründe-, kaudtule- ja täppislöögivõime) Eesti vahetusläheduses.